

Emil Adamič: Mladinske pesmi. Založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. — Predstoječe pesmi — od katerih je približno polovica bila izšla že pred vojno v Novih akordih — so razdeljene v dva dela: v pesmi, katere naj poje mladina, in v pesmi, ki naj jih pojejo mladini odrasli. Težji del naloge, to je prvi, je rešen povoljno le deloma. Od dvanajstih skladbic se odlikujejo v prvi vrsti pesem »Burja«, potem »V Korotan« — da ne bi bil tekst pesmi tako klavrn — in »Trobentice«. Pesmi »Ga — ga«, »Trara« in »Tepežnica« št. 2 bi bile iz zbirke bolje izostale. Drugi del zbirke je mnogo bolj posrečen. V njem je vse mnogo bolj na mestu in njih večina predstavlja vrednote, katerih smemo biti veseli. »Smrečica«, »Slanica«, »Na tujem«, »V Indiji« itd. so pristrčne pesmice, primerne izrazitosti. Šibkejša je v tem delu le pesem »Ločitev«. Kar bi tako rekoč ne spadalo več v okvir mladinskih pesmi, če vzamemo pojme dovolj striktno, je »Molitev« št. 2, in to vsled besedila in vsled glasbenega značaja. Prav tako bi »Pesem slepcev« ne spadala strogo v tako zbirko, in sicer zato, ker bi prav tako lahko šla v vsako drugo. Predstoječe pesmi spominjajo nekaterikrat na Mussorgskega (primeri: »Bog daj« Ifis dl v prvi pesmi in »Tu je stena« v zadnji). Razen tega je »Pesem slepcev« čisto ruska.

Bilo bi potrebno, da bi se nekoč kdo pomudil pri tekstih, ki so namenjeni mladini, in da bi spisal esej z analizo otroškega mišljenja, da bi ljudje vsaj enkrat za vselej vedeli, kaj je otroško.

Božidar Širola: Popevke. Hrvatska Matica, Zagreb 1922. Šest pesmi, od katerih prvači prva pesem »Noč«, ki je harmonsko, in pa kar se tiče deklamacije, vseskozi zanimiva skladba. Žal, da te skladbe ne doseže od ostalih nobena več, le »Vetar zgorec« razpne svoja krila in se požene nad ostale samospeve, ki se vzdržujejo s tako zvanim muziciranjem. Treba bi bilo, da težijo komponisti za izrazom in se ne zadovoljujejo s tem, da glasba zadovolji njihov ušesa. Treba je priti do golega izraza. Prifi do golega izraza se

pravi, priti do svoje osebnosti, in če to napravijo vsi — in to je edina naloga — čemu vsa skrb, da se stvari nacionalna karakteristična muzika? Marij Kogoj.

Koncert moravskih učiteljic dne 5. novembra 1922 v Unionu. Prof. Vacha, ustanovitelj in dirigent zbor moravskih učiteljic, imajo Čehi za rešitelja svoje zborovske glasbe. Češki komponisti za zbor že kar več pisati niso hoteli. Nastopil je Vach, ustanovil moški zbor moravskih učiteljev, ki spada med najboljše izbrane svetovne zборе, in zbor moravskih učiteljic, ki je skoro edini svoje vrste. Skladatelji so slišali vzorno petje teh zborov in od vseh strani so od najboljših skladateljev dohajale skladbe, nalašč pisane za ta dva zbor. Nič čuda! Zakaj vsak skladatelj je lahko vesel, če njegove skladbe poje prvovrstni zbor, kot smo ga slišali v nedeljo. Prva, najbolj vidna lastnost tega zbor je odločnost; če energičen ritem češko glasbo že sicer odlikuje, to odločnost zbor s svojim krepkim nastopanjem samo še pomnožuje, tako da se včasih šele prav pred rezkostjo ustavi. Druga, odličnejša lastnost je nezmožno čista intonacija, sočna in točna kot pri orglah. Ta je podlaga za čudovito jasnost melodično-kontrapunktičnih postopov, da najdrobnejši ton ne izpade in se ne izgubi. Iz te brezpogojno zanesljive čistoče poteka čudovita lepota in jasnost najtežjih dissonanc, nezaslišana pozornost najbrezobzirneje alteriranih akordov, in kot da se lestvice težkoč niti ne dotikajo natančno in z lahkoto zadetih postopov. Zdi se celo, kakor da se zbor šele v dissonancah razživi; šele ko začne plezati po tej vrtoglavi steni dissonanc in se oprijemati klinov nenavadnih alteracij, se ogreje, šele tedaj se v njem razpolje umetniška kri. Da v melodični črti ni nobenih počij, da poje vezano kot pri nas noben zbor ne doseže tega gladkega melodičnega teka, saj pri nas le prerad izvečine ves zbor ali vsaj znaten del pevcev neštetokrat zakrivi dobro zaznavne cezure, kjer bi moralo biti vse zadelano s polno donečim zvokom, tega ni treba omenjati, če smo značaj petja primerjali sočnosti orgelskega glasu. Morebiti smo čistost